Dziennik Żołnierza APW

Nr 183 (302) M. P. SOBOTA 28 PAZDZIERNIKA 1944 ROK II

Wydawca: Oddzial Kultury i Prasy Adres Redakcji i Administracji: Polish Forces C.M.F. 58 Wychodzi 6 razy w tygodniu WYDANIE POLOWE (B) CENA 2 LIRY

Churchill o rokowaniach w Moskwie i sprawach poiskich

LONDYN, 28.X (R) — Premier Churchill zlozyl w dniu wczorajszym w Izbie Gmin sprawozdanie z przebiegu narad moskiewskich.

Churchill podkreslil, ze po rozmowach w Moskwie toczyc sie beda nadal konferencje, ktorych celem ma byc uzgodnienie pogladow Aliantow na sprawy zagraniczne i ze nastapi to jeszcze przed koncem biez. roku.

Premier Churchill poinformowal, ze osiagnieto porozumienie w sprawach, dotyczacych dalszych dzialan wojennych. W specjalnych naradach brali udzial szef sztabu imperialnego Allan Brook oraz wojskowy doradca gen. Eastman. Ze strony amerykanskiej uczestniczyli w naradach rzeczoznawcy wojskowi. Churchill wyrazil pewnosc, ze Alianci osiagna zwyciestwo, a obecny etap wojny nazwal „ostatnia minuta", ktora jednak moze sie przeciagnac.

Churchill podkreslil nastepnie doskonale wyniki wspolpracy ze Stanami Zjednoczonymi. Dodal, ze „stosunki z Rosja Sowiecka nigdy nie byly bardziej przyjazne, jak w chwili obecnej".

Dodal, ze nie osiagnieto ostatecznego porozumienia, napewno jednak, jak wyjasnil, nie brak bylo dobrej woli.

W dalszym ciagu premier omowil sprawy Europy wschodniej i poludniowej.

Churchill zakomunikowal, ze „w sprawie Grecji, Rumunii, Bulgarii, Jugoslawii i Wegier uzgodniono poglady".

Specjalny ustep poswiecil premier brytyjski s p r a w o m p o l s k i m.

Premier brytyjski wypowiedzial wiele slow nadziei, jesli idzie o pomyslne rozwiazanie spraw polskich, dodajac, iz nadzieje swe opiera na faktach.

Churchill podal, ze dwie sprawy omawiane byly glownie w Moskwie:

1) Sprawa wschodniej granicy Polski, oraz tzw. linii Curzona;

2) wspolpraca rzadu polskiego z „Komitetem" lubelskim (!).

Churchill stwierdzil, ze odbyl szereg dlugich rozmow ze Stalinem i ze „wykonana zostala wielka praca w kierunku umozliwienia powrotu rzadowi polskiemu na ziemie Polski i utworzenia rzadu, ktory reprezentowalby wszystkie ugrupowania partyjne".

Churchill oswiadczyl, ze rzady Wielkiej Brytanii, Rosji i Stanow Zjedn. jednomyslnie uznaly „koniecznosc istnienia Polski silnej, niezaleznej, suwerennej, lojalnej wobec Aliantow i przyjaznie nastawionej do Rosji".

Churchill dodal, ze narodowi polskiemu nalezy sie pelna rekompensata za cierpienia i ofiary poniesione w czasie tej wojny.

Churchill wyrazil nadzieje, ze premier Mikolajczyk powroci wkrotce do Moskwy, aby kontynuowac rozpoczete rokowania.

W dalszym toku swego sprawozdania Churchill omowil poglady W. Brytanii i Stanow Zjednoczonych na role Francji, podkreslajac, iz rzad de Gaulle'a jest obecnie jedynym rzadem zaslugujacym na zaufanie. Churchill przypomnial, ze Francja zostala podzielona na dwie strefy tj. wojenna i pokojowa. Strefa pokojowa, ktora obejmuje Paryz, administrowana jest przez wladze francuskie.

Mowiac o Grecji Churchill przypomnial, ze armia brytyjska zmuszona byla ewakuowac Grecje, lecz juz w owym czasie Wielka Brytania zapowiedziala powrot swej armii na ziemie Grecji.

W zakonczeniu Churchill wspomnial o przyszlosci swiata dodajac, iz zalezy ona od osiagniecia pelnego porozumienia trzech wielkich mocarstw. Jezeli uda sie to porozumienie osiagnac, to — zdaniem Churchilla — przyszla organizacja swiata ma zapewnione bezpieczenstwo i rozwoj.

NA ŻĄDANIE WŁADZ SOWIECKICH

Aresztowania w Finlandii

BERNO SZWAJCARSKIE, 28.X (R) — Agencja sowiecka Tass doniosla, ze w Helsinkach przeprowadzono, na zadanie wladz sowieckich, aresztowania przestepcow politycznych. W pierwszym rzedzie pociagnieci zostali do odpowiedzialnosci wyzsi oficerowie, ktorzy organizowali opor we wschodniej czesci Karelii i dowodzili jednostkami finskimi w tym rejonie. Aresztowano 21 oficerow, m. in. zas dwoch generalow: Taiari i Paniervi. Jeden z generalow wymienionych byl czlonkiem gabinetu finskiego.

Szwedzka agencja prasowa doniosla, ze obecnie przeprowadzana jest demobilizacja armii finskiej. Tylko oddzial,y ktore walcza na froncie, nie zostana zdemobilizowane az do czasu, gdy wojska niemieckie zostana wyparte z Finlandii.

W Moskwie omawiano też sprawę przestępców wojennych

NOWY JORK, 28.X (R) — Ambasador Harriman w Waszyngtonie zlozyl oswiadczenie w zwiazku z konferencja w Moskwie, ze jednym z glownych tematow, jakie byly rozwazane, byla sprawa przestepcow wojennych. Rzad sowiecki interesuje sie sprawa, jak beda potraktowani niemieccy przestepcy polityczni. (Chodzi tu o projekt sowiecki wywiezienia do obozow pracy w Rosji milionow Niemcow celem odbudowania zniszczonych miast rosyjskich — przyp. red.).

WĘGIERSKI DRAMAT

M. p., 28 października

(-el) Nie jest dla nas rzeczą łatwą i miłą pisanie w dzisiejszej sytuacji o wydarzeniach na Węgrzech i o polityce węgierskiej. Dzieją się tam bowiem rzeczy, z którymi nie możemy się pogodzić, mimo naszych najserdeczniejszych, tradycją uświęconych uczuć przyjaźni dla tego kraju. Z drugiej jeenak strony nie możemy zamknąć oczu na okoliczności, które ułatwiają robotę agentów niemieckich na Węgrzech i pchają naród węgierski ku samobójstwu.

* * *

W chwili obecnej Węgry straciły zupełnie swą niepodległość na rzecz Trzeciej Rzeszy. Major Franciszek Szalassy jest Węgrem z pochodzenia i paszportu, ale politycznie był i jest wykładnikiem niemieckiej racji stanu.

Szalassy już przed wojną głosił zasadę, że małe państwo węgierskie nie może się samodzielnie utrzymać w Europie, musi więc szukać stuprocentowego oparcia o Rzeszę.

Dla nikogo kto znał stosunki węgierskie nie ulegało wątpliwości, że Szalassy wszystkie swe natchnienia czerpie z poselstwa niemieckiego. Z gmachu tego poselstwa płynęło też szeroką strugą złoto niemieckie na finansowanie ruchu węgierskich hitlerowców. Oczywiście — sprawiedliwość nakazuje uczynić to zastrzeżenie — pietno obcej agentury hańbi jedynie przywódców, a nie zbałamucona część młodzieży węgierskiej, która idąc za Szalassim wierzyła, że buduje nowe, większe Węgry.

W tę październikową sobotę 1944 w którą adm. Horthy zgłosił się o zawieszenie broni, a Niemcy przy pomocy części wojska węgierskiego dokonali przewrotu w Budapeszcie — zawaliła sią z trzaskiem złowróżbnym cała tradycyjna budowa polityczna i społeczna Węgier.

Adm. Horthy i jego reżim polityczny stanowił ostatnie ogniwo rozwoju politycznego, podyktowanego troską o — dobrze lub źle rozumiany — interes narodowy i państwowy Węgier. Horthy był naprawdę ostatnim legalnym stiażnikiem klejnotów koronnych św. Szczepana.

W ostatnich latach zarówno Horthy jak i jego zwolennicy popełnili ciężkie błędy. Ci sami Węgrzy, którzy mimo przedwojennego flirtu z Niemcami odmówili we wreeśniu 1939 Hitlerowi pozwolenia na przemarsz przez Węgry dla walki z Polską — potem ustępowali już Niemcom krok za krokiem. Była to niewątpliwie wina rządzących kół węgidrskich a historia im tego nie wybaczy.

Ale czy bez winy były także kierownieze czynniki obozu alianckiego?

Przez 25 lat, jakie upłynęło od zakończenia Pierwszej Wojny Światowej nie chciano na Zachodzie zrozumieć, że traktat w Trianon z listopada 1918 pokrzywdził Węgry, że w tym traktacie potraktowano naród węgierski z większą surowością niż równdcześnie w Wersalu naród niemiecki. Okrojone, okaleczone Węgry żyły myślą o rewizji granic. Niemcy i Mussolini wabili Węgrów przyrzeczeniami, iż w związku z Osią będzie można zrealizować te marzenia. Gdyby w owym czasie ze strony Zachodu uczyniono choćby jeden przyjazny gest wobec Węgrów a może wypadki poszłyby innym torem.

A w latach ostatnich, już w czasie wojny?

Sympatie dla Anglików i Amerykanów są napewno na Węgrzech wielkie, — pomimo całego osadu goryczy na tle ostatniego ćwierćwiecza. Ale trudno się Węgrom dziwić, że ich stosunek do Rosji jest zupełnie inny. Węgrzy bali się zawsze potęgi rosyjskiej. Na Węgrzech nie zapomniano nigdy że w roku 1848 wojska cara Mikołaja przeszły Karpaty, by zdusić węgierski ruch niepodległościowy i przywrócić władzę niemieckich Habsburgów. Węgry, które w roku 1919 przeszły rewolucję bolszewicką Beli Kuna, boją się zaś Rosji czerwonej jeszcze bardziej niż dawniej Rosji białej.

Na tym właśnie tle rozwój wydarzeń politycznych i dyplomatych w Europie miał dla Węgrów wyraz złowrogi. Węgrzy z coraz to większym niepokojem na powodzenie sowieckich podbojów, na rosnące uroszczenia Moskwy i na słabość, jaką okazywał Zachód w stosunku do Moskwy. Sprawy polskie wysuwały się tu na pierwsze miejsce. Jesteśmy pewni że nie popełniamy pomyłki twierdząc, że obawa przed Rosją i błędy Zachodu spowodowały samobójczy upór z jakim polityka węgierska kontynuowała swój marsz u boku Trzeciej Rzeszy. Gdy Horthy postanowił z drogi zawrócić — nie był już panem w swoim domu.

Rozpoczął cię ostatni akt węgierskiego dramatu.

Oddziały polskie 8 km od Forli

LONDYN, 28.X (R) — Korespondent radia brytyjskiego doniosl, ze oddzialy Polskiego Korpusu osiagnely znaczne postepy na wschod od drogi Ponta sieve — Forli. Oddzialy polskie zajely kilka wzgorz. Wedlug ostatnich doniesien, wojska polskie znajduja sie w odleglosci 8 km od miasta kluczowego Forli (na linii Rimini — Bolonia).

NEAPOL, 28.X (R) — Komunikat kwatery glownej Sprzymierzonych doniosl, ze na odcinku adriatyckim wojska 8. armii posunely sie naprzod i utworzyly przyczolek na poludniowym brzegu rzeki Ronto. — Oddzialy 8. armii zajely dwie miejscowosci m. in. wioske Vintiena.

Na odcinku glownym oddzialy brytyjskie i polskie posuwaja sie w kierunku Forli.

W Apeninach oddzialy 5. armii osiagnely sukcesy o charakterze lokalnym.

Komunikat lotniczy srodziemnomorski donosi, ze eskadry brytyjskie bombardowaly wczoraj obiekty w Insbrucku (Austria).

Radio faszystowskie podalo, ze w nocy z srody na czwartek samoloty alianckie przeprowadzily nalot na Mediolan. Wedlug doniesien radia, nalot spowodowal znaczne szkody w miescie. Wsrod ludnosci cywilnej zginac mialo okolo 500 osob.

Bezdomne dzieci polskie jadą do Nowej Zelandii

TEHERAN, 28.X (R) Z Ispahanu w Iranie wyjechal ostatnio transport 700 polskich dzieci i 180 nauczycieli i opiekunow do Nowej Zelandii.

Przy przejezdzie transportu przez Sultan Abad wojskowe czynniki amerykanskie okazaly mu pomoc i serdecznosc. Nie tylko dowodztwo obozu amerykanskiego, ale wielu zolnierzy amerykanskich okazalo serce i sympatie wobec dzieci polskich.

Norwegia terenem najbliższych walk

LONDYN, 28.X (R) —Przemowienie krola Haakona wygloszone wczoraj przez radio londynskie bylo wezwaniem skierowanym do narodu norweskiego, nawolujacym do wzmozonego wysilku i stawiania oporu Niemcom. Krol Haakon stwierdzil, ze wyzwolenie Norwegii jest juz bliskie.

— Pomiedzy Rosja a Szwecja znow podjeta zostala zegluga. Statki finskie, stojace do dyspozycji Rosji, przewoza material ze Szwecji do Rosji.

Na froncie zachodnim

Walki na ulicach Tilburgu

LONDYN, 28.X (R) Z kwatery glownej wojsk ekspedycyjnych frontu zachodniego doniesiono o postepach wojsk alianckich na calym odcinku, od wybrzeza az do Hertogenbosch w Holandii. Wieksza czesc miasta Hertogenbosch jest w rekach alianckich.

Oddzialy 2. armii brytyjskiej odparly cztery przeciwuderzenia niemieckie na odcinku pomiedzy Tilburgiem a Hertogenbosch. Po ciezkich walkach oddzialy brytyjskie wdarly sie na przedmiescia Tilburga, bedacego waznym centrem komunikacyjnym w systemie niemieckiego zaopatrzenia.

Wedlug doniesien korespondentow wojennych, Niemcy wycofuja sie z odcinka pomiedzy Tilburgiem a Rosendaal.

Oddzialy brytyjskie po przelamaniu niemieckich linii obronnych znajduja sie w odleglosci 3 i pol km od Rosendaal.

W rejonie Kanalu Leopolda, tj. bardziej na polnocy oddzialy kanadyjskie zajely miejscowosc Oksburg.

Na odcinku srodkowym oddzialy 1. armii amerykanskiej napotykaja na silny opor wojsk niemieckich. Pomimo to osiagnieto pewne zdobycze terenowe na polnoc od Akwizgranu.

Na odcinku poludniowym frontu zachodniego wojska 3. armii amerykanskiej odparly ataki niemieckie na polnocy zachod od Epinal. Na polnocny zachod od Luneville Niemcy ewakuowali dwie wioski. W Wogezach oddzialy francuskie posunely sie naprzod.

Wedlug doniesien popoludniowych, oddzialy brytyjskie wyladowaly na polwyspie Beweland (w Holandii) i przelamujac silny opor niemiecki posunely sie wglab ladu na odleglosc 1 km. W rejonie Breskens oddzialy kanadyjskie likwiduja otoczone wojska niemieckie.

Komunikat donosi, ze w dniu wczorajszym wzieto do niewoli 4 tysiace jencow.

Z odcinka poludniowego frontu doniesiono o silnych przeciw natarciach wojsk niemieckich.

Nie mają już wiary w swe fortyfikacje

LONDYN, 28.X (R) W prasie niemieckiej ukazuja sie glosy wyrazajace niewiare w skutecznosc pospiesznie dokonywanych fortyfikowan w Niemczech. Dziennik niemiecki „Angriff" wyraznie pisze, ze jesli zawiodly tak silnie umocnione linie jak linia Maginota we Francji i linia Hitlera we Wloszech, to trudno przypuscic, aby pospiesznie budowane przez ludnosc cywilna umocnienia Rzeszy dawaly mozliwosc dlugiej obrony.

Dziennik zwraca uwage na fakt, ze decydujaca role odgrywaja obecnie w niemieckim przemysle wojennym robotnicy cudzoziemcy, ktorzy sa swietnie poinformowani o sytuacji na frontach i oczekuja tylko sygnalu, aby wystapic jawnie przeciwko Niemcom.

Podczas bitwy morskiej

Marynarka japońska poniosła wielkie straty

PEARL HARBOUR, 28.X— (R) — Komunikat admirala Nimitza donosi, ze flota japonska poniosla wielkie straty w trwajacej od kilku dni bitwie u wybrzezy Filipin. Straty te wynosza do dnia 26 bm.: 2 lotniskowce zatopione, 1 pancernik i 4 krazowniki zatopione, ponadto 2 lotniskowce, 1 krazownik i 4 inne jednostki floty wojennej ciezko uszkodzone. Cyfry te nie pokrywaja sie z wiadomosciami podanymi prze radio Tokio, ktore przyznaje, ze flota japonska utracila 2 pancerniki.

Korespondent Reutera doniosl, ze flota japonska zostala rozproszona. Wedlug wiadomosci jednak urzedowych walki tocza sie nadal.

W dniu wczorajszym prez. Roosevelt zlozyl przedstawicielom prasy oswiadczenie, w ktorym stwierdzil, ze morskim silom amerykanskim udalo sie doprowadzic do bitwy, ktorej Japonczycy unikali od roku. Generalne starcie sil morskich St. Zjednoczonych i Japonii wykazalo dobitnie wielka przewage floty amerykanskiej. Japonczycy, jak stwierdzil Roosevelt, poniesli juz znaczne straty, ktore powieksza sie w toku dalszych walk.

Bitwa morska, ktora miala umozliwic Japonczykom dostarczenie pomocy ladowym oddzialom japonskim zgrupowanym w srodkowej i poludniowej czesci Filipin, przyniosla flocie japonskiej tylko straty.

Wczoraszy komunikat gen. MacArthura doniosl, ze wojska amerykanskie posunely sie naprzod i znajduja sie w odleglosci 30 km od wybrzeza wyspy Leite. Na polnoc od miasta Takloban Amerykanie zdobyli 3 lotniska. Zdobyto ponadto ciesnine San Juanica oddzielajaca wyspe Leite od wyspy Sanar. — W dniu wczorajszym tzw. „Nadfortece' amerykanskie bombardowaly obiekty wojenne na wyspie Kiu-Szu.

NOWY JORK, 28.X (R) — Uzupelniajacy komunikat admirala Nimitza podaje poprawke do listy strat japonskich, ogloszonych przez aliancka kwatere glowna w Pearl Harbour. Wedlug tego komunikatu, flota amerykanska zatopila 2 lotniskowce japonskie, 1 pancernik oraz 5 krazownikow i kontrtorpedowiec na pewno. Straty alianckie wynosza: 1 lotniskowiec, 1 krazownik i 1 kontrtorpedowiec.

Korespondenci z Pearl Harbour donosza, ze poscig za flota japonska trwa. Komunikat gen. MacArthura donosi, ze wojska ladowe amerykanskie zajely na wyspie Leite 12 miejscowosci. Obecnie 64-kilometrowy pas wybrzeza wyspy Leite jest w rekach Aliantow.

Nowa wyspa na morzu Egejskim uwolniona

RZYM, 28.X (R) — Z kwatery glownej srodziemnomorskiej doniesiono, ze wojska brytyjskie uwolnily z oddzialow niemieckich wyspe Skopylos na morzu Egejskim.

W Grecji wojska brytyjskie wspoldzialajace z oddzialami partyzantow posunely sie naprzod po zajeciu Larissy. W poscigu za oddzialami niemieckimi lotnictwo brytyjskie odgrywa doniosla role, atakujac stanowiska artylerii i zgrupowania wojska.

...bo ja — proszę Pana — bardzo kocham Polskę

Ateny, w pazdzierniku. (Tel. wl. koresp. „Dziennika Zolnierza APW")

Jest w Atenach przy ulicy Filellinon sklep, ktorego sciany od gory do dolu wypelnione sa jedynie przedwojennymi towarami polskimi. Na wystawie na honorowym miejscu obok choragiewki greckiej stoi jedwabna choragiewka bialo - czerwona. Sklep ten nalezy do Greka Sergiu, ktory przed wojna byl wlascicielem dwu sklepow z towarami gumowymi w Warszawie: jeden na Nowym Swiecie, drugi na Marszalkowskiej.

Sergiu mieszkal w Polsce 50 lat i firma Sergiu, kazdy Warszawiak o tym wie, wzrosla w tradycji starej Warszawy. Obaj synowie jego urodzili sie w Warszaie, konczyli polskie szkoly, czuja i mysla po polsku i teraz rwa sie do polskiego wojska we Wloszech.

O starym panu Sergiu Grecy tutaj mowia, ze jest daleko wiecej „Polonos" niz Grekiem.

Sergiu opuscil Warszawe w 194 roku, Niemcy za gruba lapowke, pozwolili mu zabrac z soba towar z jednego sklepu. Podczas powstania w Warszawie stary Sergiu pilnie sluchal radia, na wiesc o straszliwych zniszczeniach stolicy zaniemogl na serce.

Wczoraj powiedzial mi: „Jestem juz bardzo stary, niedlugo pewnie bede zyc, chcialbym jeszcze raz, prosze pana, przed smiercia zobaczyc Warszawe, przejsc Marszalkowska i pojsc na kawe do Loursa, bo ja, prosze pana, bardzo kocham Polske. Ja Jej przeciez wszystko mam do zawdzieczenia.

Musze przyznac, ze bylem calkowicie zaskoczony sympatiami i popularnoscia, jaka Polska cieszy sie w Grecji. Grecy, ktorzy sa przeciez trzezwymi kupcami — do spraw Polski podchodza zadziwiajacym romantyzmem. I to nie tylko odnosi sie do inteligencji. Wczoraj jeden z robotnikow greckich przeszedl piechota w straszliwa ulewe z Pireusu do Aten, aby przepilotowac dwu Polakow, ktorzy uciekli z armii niemieckiej. Podczas okupacji niemieckiej kursowaly tajne mapy, na ktorych, obok wielkiej Grecji, znajdowala sie rowniez wielka Polska. Grecy doskonale orientuja sie w rozwoju wypadkow politycznych ostatnich miesiecy i w konflikcie polsko - rosyjskim. BAU

Na „Fundusz Pomocy dla Warszawy"

LONDYN 28.X (R) — Radio polskie podalo, ze zolnierze 2. dywizji przebywajacy w Szwajcarii zlozyli 37.000 frankow i 24 ton odziezy, ktore za posrednictwem PCK w Genewie zostana przekazane do Polski dla ludnosci Warszawy.

W Prusach Wschodnich ciężkie walki

MOSKWA, 28.X (R) — Komunikat wojenny z Moskwy donosi o ciezkich walkach w Prusach Wschodnich, gdzie zajeto dalszych kilka miejscowosci.

W Siedmiogrodzie wojska sowieckie oraz rumunskie przeprowadzily nowa ofensywe z bazy wypadowej Satu Mare i zajely w polnocnej czesci Wegier 40 miejscowosci.

Komunikat sowiecki twierdzi, ze w ciagu 25 pazdziernika wzieto do niewoli 6.700 zolnierzy niemieckich.

W czasie dzialan na terenie Wegier w ciagu 5 dni wojska tzw. frontu ukrainskiego wziely do niewoli 11.230 zolnierzy niemieckich. Zdobyto 73 dziala, 372 miotacze min i wiele innej broni.

Wojska sowieckie we wschodniej czesci Czechoslowacji zdobyly 60 miejscowosci w tym wazny wezel kolejowy Mukaczewo.

BERNO SZWAJCARSKIE, 28.X (R) — Po kilkudniowej przerwie Budapeszt byl obiektem wielkiego nalotu. Silne eskadry bombowcow sowieckich atakowaly cele wojenne w stolicy Wegier.

LONDYN, 28.X (R) — Komunikat Tita donosi o zajeciu kilku miejscowosci przez oddzialy partyzantow w Morawach. W Jugoslawii partyzanci zdobyli Kiczewo, umocniona baze obronna niemiecka.

Niemcy podają

BERNO SZWAJCARSKIE, 28.X (R) — Komunikat niemieckiej kwatery glownej donosi o ciezkich walkach w Prusach Wschodnich. W czasie bitwy w rejonie Gabina (Gumbinnen) zginal dowodca niemieckiej armii gen. Krieg.

Komunikat niemiecki donosi dalej o zlikwidowaniu oddzialow sowieckich spadochroniarzy zrzuconych w srodkowej Slowacji. Wedlug komunikatu berlinskiego, uwolniono 2 tysiace Niemcow, ktorzy dostali sie do niewoli sowieckiej.

Niemcy twierdza, ze w rejonie dolnego biegu rzeki Cisy udaremniono probe przeprawienia sie przez rzeke oddzialow sowieckich.

Juz trzeci dzien z rzedu podaje komunikat niemiecki o ciezkich walkach w rejonie dolnego biegu rzeki Narew.

Komunikat niemiecki przyznal ewakuacje Petsamo (Finlandia) oraz portu Kirkenes — (Norwegia).

Sumner Welles o konferencji w Moskwie

NOWY JORK, 28.X (R) — W dzienniku „New York Tribune" ukazal sie 25 bm. artykul b. podsekretarza stanu Sumner Wellesa na temat konferencji w Moskwie. W artykule tym Welles podkreslil, ze rzad Stanow Zjednoczonych, podobnie jak rzady W. Brytanii i Rosji Sowieckiej, postawily jako jeden z celow wojny koniecznosc istnienia Polski wolnej i niepodleglej. Zdaniem Wellesa, nie ma widokow pokojowego wspolzycia narodow po wojnie, jezeli cel ten nie bedzie osiagniety, nie tylko w teorii, ale i w praktyce. Artykuly tzw. „realistow", ktorzy sugeruja, aby Polska byla malym panstwem, jak np. Dania, sa sprzeczne z celami wojny Aliantow. W koncu Welles pisze, ze tylko zabezpieczenie prawdziwej niepodleglosci Polsce usunie rozdzwieki pomiedzy Aliantami i stworzy mozliwosc wspolpracy Narodow Zjednoczonych.

Rząd francuski uzna prawa mahometan

ALGER, 28.X (R) — Gen. Catroux, minister rzadu francuskiego dla spraw kolonialnych zlozyl oswiadczenie na temat stosunku Francji do ludnosci mahometanskiej w Libanie i Syrii. Gen. Catroux stwierdzil, ze rzad francuski pragnie przyznac mahometanom jak najdalej idaca swobode i prawa obywateli Francji. Wiekowe wspolzycie ludnosci mahometanskiej i wezly kultury, laczace oba narody, pozwalaja wierzyc, mowil Catroux, ze osiagniecie zgodnej wspolpracy w przyszlosci nie bedzie rzecza trudna.

ODZNACZENIE POLONIA RESTITUTA

LONDYN, 28.X (R) — Prezydent R. P. odznaczyl krzyzem komandorskim z gwiazda orderu „Polonia Restituta" zastepce szefa sztabu imperialnego, gen. Kennedy.

— Parlament szwajcarski powzial jednomyslnie uchwale udzielenia pomocy i poparcia ludnosci miasta Rotterdam, ktore lacza wiezy przyjazni z miastem szwajcarskim Bazylea.